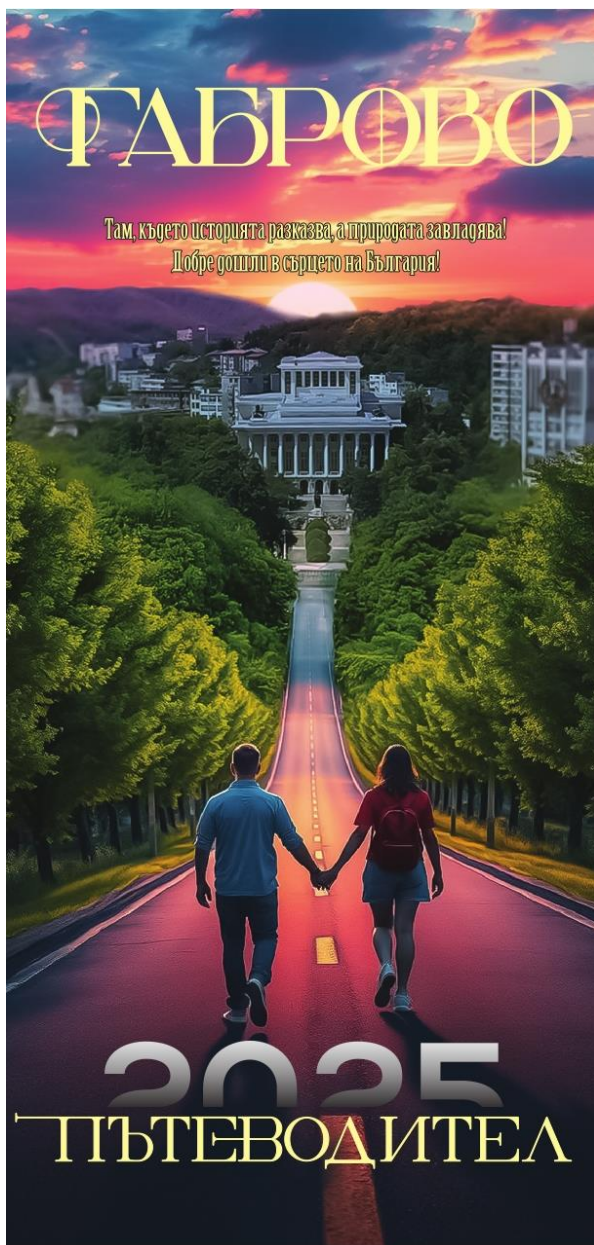

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ
НА ПРОГРАМА
ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА
В ОБЩИНА ГАБРОВО
през 2025 г.

I. УВОД

Отчетът на Програмата за развитие на туризма в Община Габрово за 2025 г. представя анализ на туристическата активност на територията на общината и отчет на изпълнението на заложените дейности в приетата Програма.

През 2025 г. Община Габрово продължи да развива последователна политика за туризма като фактор за икономическо, културно и социално развитие, с акцент върху устойчивото управление на туристическите ресурси, опазването на околната среда и създаването на добавена стойност за местната общност. Настоящият отчет обобщава предприетите дейности и инициативи за утвърждаване на Габрово като привлекателна туристическа дестинация с ясно изразена идентичност, богато културно-историческо наследство и природен потенциал.

Информацията служи както за основа за оценка на постигнатите резултати така и за планиране на последващи политики и инициативи в подкрепа на устойчивото развитие на туризма в Община Габрово.

II. ДАННИ И АНАЛИЗ НА СВЕТОВНИЯ ТУРИЗЪМ КЪМ КРАЯ НА ТРЕТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2025 Г.

През 2025 г. световният туристически сектор продължи своя възстановителен тренд и отчете стабилен ръст въпреки редица глобални предизвикателства. Според World Tourism Barometer на Световната организация по туризъм (UN Tourism), между януари и септември 2025 г. над 1.1 милиарда туристи са пътували извън страната си, което е с около 50 милиона повече спрямо същия период на 2024 г. и представлява годишен ръст от около 5%.

Тези данни показват продължаващо нарастване на международните пътувания, надхвърляйки нивата от преди пандемията (2019 г.) в условия на висока инфлация в туристическите услуги и геополитическа несигурност. Разпределението по региони сочи, че Европа остава най-големия туристически регион с около 625 милиона посетители, следвана от Африка и Азия, които също регистрират значителен ръст.

Устойчивото търсене на туризъм въпреки външните икономически и политически фактори е основа за позитивни прогнози, като се очаква продължаващ растеж в международните пътувания и през 2026 г.

Представените данни и анализи са взети от публикации на Световната Организация по туризъм към ООН (UNWTO).

III. ДАННИ И ТЕНДЕНЦИИ ЗА ТУРИЗМА В БЪЛГАРИЯ КЪМ КРАЯ НА ТРЕТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2025 Г.

За периода януари - септември 2025 г. регистрациите на туристи (Табл.1) са близо 7,9 млн., като туристите са реализирали над 25,5 млн. нощувки. Ръстът на туристите спрямо същия период на 2024 г. е с 5,1%, а на нощувките с 3,7%.

Период Януари - септември	2019 г.	2024 г.	2025 г.	2025 / 2024	2025 / 2019
регистрации - общо	6 870 969	7 514 671	7 896 014	5,1%	14,9%
регистрации- българи	3 202 459	4 117 518	4 203 335	2,1%	31,3%
регистрации - чужденци	3 668 510	3 397 153	3 692 679	8,7%	0,7%
нощувки - общо	24 576 321	24 618 710	25 530 800	3,7%	3,9%
нощувки - българи	7 980 025	10 445 950	10 483 450	0,4%	31,4%
нощувки - чужденци	16 596 296	14 172 760	15 047 350	6,2%	-9,3%

Таблица 1 Регистрации на туристи

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на български туристи са над 4,2 млн., като те са реализирали близо 10,5 млн. нощувки. Ръстът на българските туристи спрямо същия период на 2024 г. е с 2,1% , а увеличението на нощувките реализирани от български туристи е с 0,4%. Месецът с най-много регистрации на българските туристи в рамките на разглеждания период е август 2025 г. с над 733 хил. регистрации на български туристи, а месецът с най – висок ръст е май 2025 г., когато е отбелязан ръст 10,2% спрямо май 2024 г. (Табл.2).

Месец	Регистрации на български туристи	Месец	Регистрации на български туристи	Разлика в %
Януари 2024	290 812	Януари 2025	318 162	9,4%
Февруари 2024	338 669	Февруари 2025	335 170	-1,0%
Март 2024	366 130	Март 2025	382 396	4,4%
Април 2024	356 823	Април 2025	353 805	-0,8%
Май 2024	370 387	Май 2025	408 073	10,2%
Юни 2024	513 119	Юни 2025	503 265	-1,9%
Юли 2024	656 818	Юли 2025	667 774	1,7%
Август 2024	733 190	Август 2025	734 619	0,2%
Септември 2024	491 570	Септември 2025 г.	500 071	1,7%
Общо за периода януари – септември 2024 г.	4 117 518	Общо за периода януари – септември 2025 г.	4 203 335	2,1%

Таблица 2 Регистрации на български туристи

За периода януари – септември 2025 г. регистрациите на чуждестранни туристи са близо 3,7 млн., като те са реализирали над 15 млн. нощувки. Ръстът на чуждестранните туристи спрямо същия период на 2024 г. е с 8,7%, а увеличението на нощувките реализирани от чуждестранни туристи е с 6,2%. В рамките на разглеждания период при чуждестранните туристи най-много регистрации са отчетени през месец август -918 хил. Най-висок ръст на чуждестранните туристи в рамките на разглеждания период е отчетен през април 2025 г. – 23,1% спрямо април 2024 г. (Табл.3).

Месец	Регистрации на чуждестранни туристи	Месец	Регистрации на чуждестранни туристи	Разлика в %
Януари 2024	141 347	Януари 2025	168 857	19,5%
Февруари 2024	141 563	Февруари 2025	154 492	9,1%
Март 2024	131 118	Март 2025	146 056	11,4%
Април 2024	125 051	Април 2025	153 977	23,1%
Май 2024	240 754	Май 2025	250 790	4,2%
Юни 2024	520 816	Юни 2025	593 093	13,9%
Юли 2024	794 267	Юли 2025	835 255	5,2%
Август 2024	870 223	Август 2025	918 827	5,6%
Септември 2024	432 014	Септември 2025	471 332	9,1%
Общо за периода януари–септември 2024 г.	3 397 153	Общо за периода януари–септември 2025 г.	3 692 679	8,7%

Таблица 3 Регистрации на чуждестранни туристи

Период януари - септември	2019 г.	2024 г.	2025 г.	2025 / 2024 г.	2025 / 2019 г.
Румъния	615 393	869 106	942 959	8,50%	53,20%
Германия	435 436	219 846	273 512	24,40%	-37,20%
Обединено кралство	316 129	234 603	226 486	-3,50%	-28,40%
Израел	169 559	136 813	168 917	23,50%	-0,40%
Чешка република	123 010	162 580	160 106	-1,50%	30,20%
Италия	65 191	61 801	68 061	10,10%	4,40%
Франция	106 765	59 231	64 770	9,40%	-39,30%
Словакия	40 022	48 932	50 624	3,50%	26,50%
Сърбия	41 403	46 026	46 759	1,60%	12,90%
Австрия	42 615	32 901	38 944	18,40%	-8,60%
Нидерландия	42 303	35 747	37 799	5,70%	-10,60%
Руска федерация	153 885	23 415	22 623	-3,40%	-85,30%

Таблица 4 Регистрации на туристи за периода януари – септември 2025 г. /януари – септември 2024 г.

За периода януари – септември 2025 г. е отчетен ръст спрямо периода януари – септември 2024 г. от Германия с 24,4%, от Израел с 23,5%, от Румъния с 8,5% (Табл.4). В таблицата са включени водещите пазари, за които НСИ е публикувал данни.

За изготвяне на информацията е използвана статистика и анализ на Министерство на туризма.

IV. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ И АНАЛИЗ, ОТРАЗЯВАЩИ ТУРИСТИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В ОБЩИНА ГАБРОВО ПРЕЗ 2025 Г.

1. Материална база

Структурата на местата за настаняване през 2025 г. показва преобладаване на малките и средни по капацитет обекти, като най-голям относителен дял заемат апартаментите и къщите за гости. Заедно с категорията „стаи за гости“ те формират основата на настанителната база в общината както по брой обекти, така и по леглови капацитет с предлагане от общо 1 243 легла (*Диаграма 1*).

Хотелската база (хотели и семейни хотели) е сравнително по-ограничена като брой обекти, но концентрира значителен дял от легловата база, с общо 1 329 легла и обслужва по-големи туристически потоци и организирани посещения.

Наличието на хостели, туристически хижи и туристически учебни центрове, с общ капацитет от 393 легла, допълва профила на туристическата дестинация и задоволява търсенето на места за настаняване за планински, образователен и младежки туризъм, като също привлича специфични целеви групи посетители.

Материалната база за настаняване през 2025 г. е разнообразна по вид и балансирана по капацитет, с ясно изразен превес на обекти, предлагащи по-гъвкави и персонализирани форми на настаняване в съответствие с актуалните тенденции в туристическото търсене и профила на туристите, които посещават Община Габрово.

Категория МН / 2025

Категория МН / 2025	Брой	
Апартамент за гости	69	30%
Къща за гости	69	30%
Стаи за гости	53	23%
Хотел	12	5%
Бунгала	10	4%
Семеен хотел	6	3%
Хостел	4	2%
Туристическа хижа	2	1%
Туристически учебен център	2	1%

Диаграма 1

Данните от *Диаграма 2* и *Диаграма 3* представят структурата на пренощуващите лица и реализираните нощувки по видове места за настаняване през 2025 г. и позволяват анализ на връзката между туристическия поток и продължителността на престоя.

По показателя брой туристи най-голям дял имат хотелите, които концентрират 62,48% от всички пренощували лица. Те реализират 59,51% от нощувките, като средната продължителност на престоя в хотелите е 2,08 нощувки.

Къщите за гости и семейните хотели показват сравнително балансирано съотношение между туристи и нощувки. Къщите за гости обслужват 13,13% от туристите и реализират 13,35% от нощувките, при средна продължителност на престоя от 2,22 нощувки. Семейните хотели посрещат 8,64% от туристите и реализират 8,34% от нощувките, със среден престой от 2,11 нощувки. Тези стойности са близки до средната за обектите и са характерни за туристически посещения, свързани с културен, семеен и уикенд туризъм.

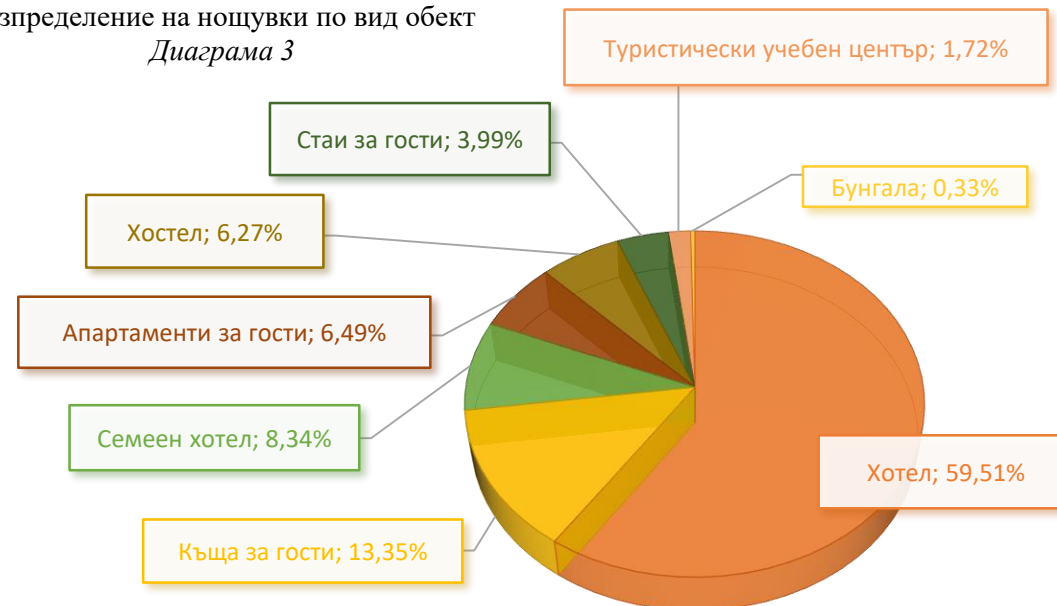
Разпределение на туристи по вид обект
Диаграма 2

При апартаментите за гости се наблюдава дял на нощувките 6,49% и на туристите 5,65%, като средната продължителност на престоя достига 2,50 нощувки -тенденция към по-дълъг престой и предпочитания към самостоятелно настаняване, по-добра локация в градска среда и по-гъвкави условия за пребиваване. Реализираните престои с продължителност над средната стойност са характерни за млади хора, групи и чуждестранни туристи. Стаите за гости приемат 4,35% от туристите и 3,99% от нощувките, като средната продължителност на престоя е 2,00 нощувки- краткосрочни посещения, често свързани с уикенд престои.

Най-дългосрочен престой се наблюдава при туристическите учебни центрове и бунгала. Те обслужват едва 0,69% от туристите, реализират 1,72% от нощувките, при средна продължителност на престоя от 5,43 нощувки, което е характерно за обучения, организирани групи и специализирани програми. Бунгалата имат минимален дял от туристите 0,12%, но със среден престой от 5,97 нощувки представляват места за по-продължителен и сезонен престой, най-често свързан с отдих и ваканционни посещения.

Разпределение на нощувки по вид обект
Диаграма 3

2. Туристическо търсене – основни показатели

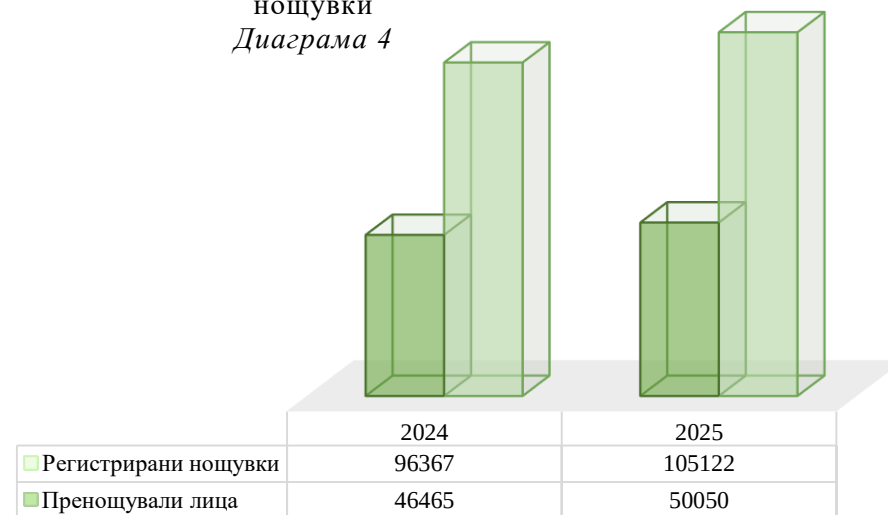
Данните за Община Габрово, представени в *Диаграма 4*, показват положително развитие през 2025 г. в сравнение с 2024 г., както по отношение на броя на пренощуващите лица, така и на регистрираните нощувки.

През 2025 г. броят на пренощуващите лица достига 50 050, което представлява увеличение с 3 585 души спрямо 2024 г. (46 465 лица), или ръст от около 7,7%. Регистрираните нощувки нарастват до 105 122, спрямо 96 367 през 2024 г., което е увеличение с 8 755 нощувки, или приблизително 9,1%.

По-високият темп на нарастване на нощувките спрямо броя на туристите е индикатор за леко удължаване на средната продължителност на престоя през 2025 г. Средният престой се увеличава от около 2,07 нощувки през 2024 г. до приблизително 2,10 нощувки през 2025 г.

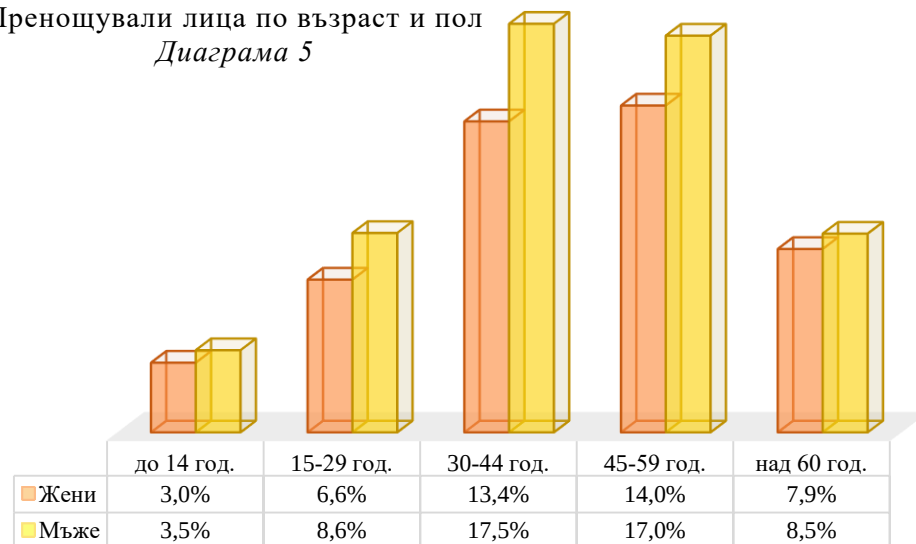
Общ брой пренощуващи лица и регистрирани нощувки

Диаграма 4

Пренощували лица по възраст и пол

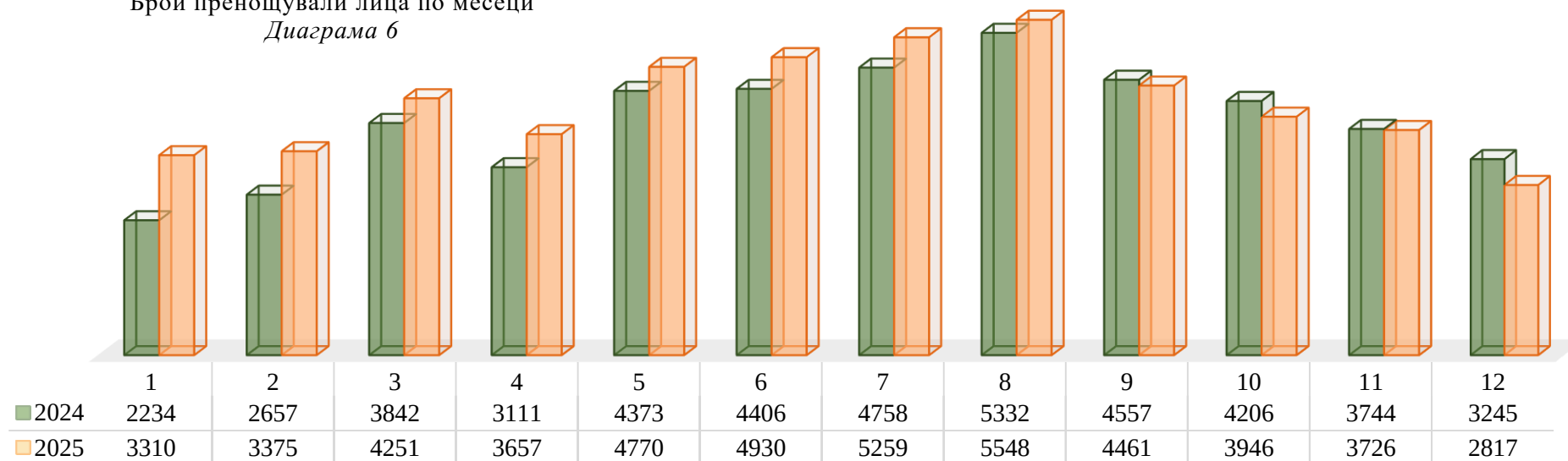
Диаграма 5

Данните за пренощуващите лица от ЕСТИ през 2025 г. по възраст и пол (*Диаграма 5*) показват, че мъжете имат по-голям относителен дял от посетителите, като формират 56,0% от всички пренощуващи лица, докато жените са 44,0%. Това съотношение се запазва във всички възрастови групи и очертава сравнително устойчив профил на туристическия поток по пол.

Най-значителен дял от пренощуващите лица през 2025 г. заемат трудоспособните възрастови групи 30–44 години и 45–59 години както при мъжете, така и при жените. По-малък, но стабилен дял имат възрастовите групи до 29 години и над 60 години.

Брой пренощували лица по месеци
Диаграма 6

Данните за пренощувалите лица по месеци за 2024 и 2025 г., извлечени от Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) и представени в *Диаграма 6*, показват ясно изразена сезонност на туристическия поток, характерна и за двете години.

През 2025 г. се отчита увеличение на броя на пренощувалите лица спрямо 2024 г. през повечето месеци на годината, като ръстът е най-осезаем в началото и в средата на годината. Особено ясно изразено нарастване се наблюдава през януари и февруари, което може да бъде разгледано като увеличаване на уикенд и краткосрочния туризъм извън активния летен сезон.

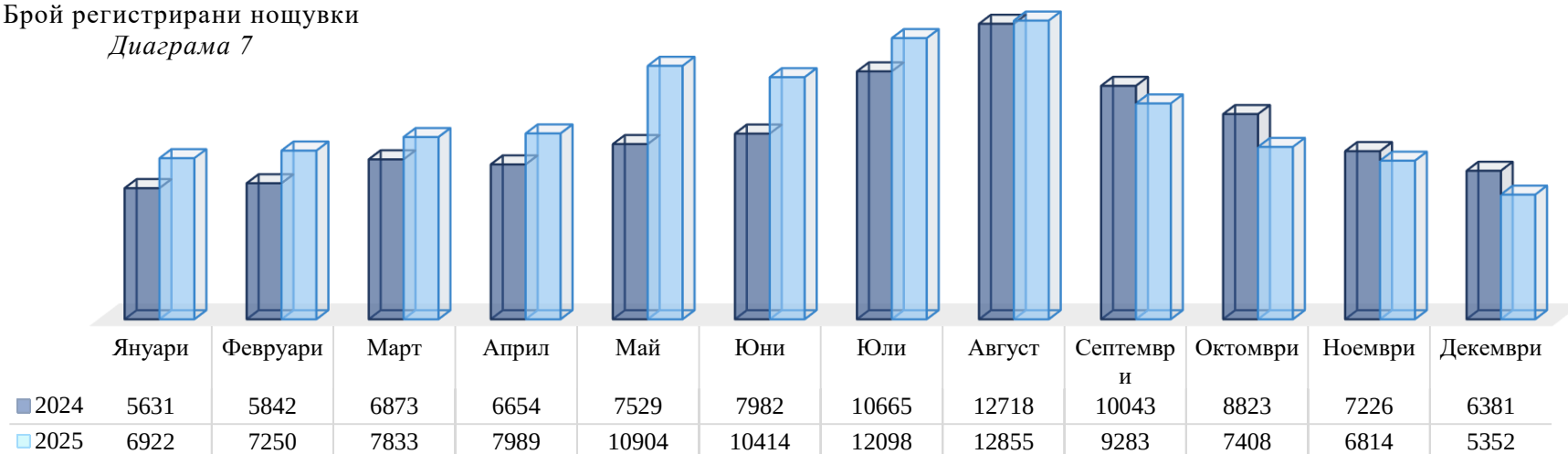
И през двете години най-високи стойности на пренощували лица се отчитат през летните месеци, като пикът на туристическия поток е през август. През 2024 г. броят на пренощувалите лица през август е 5 332 души, докато през 2025 г. той нараства до 5 548 души, което потвърждава тенденцията за най-голям интерес към дестинацията през летните месеци.

През месеците май, юни и юли също се наблюдават по-високи стойности през 2025 г. спрямо предходната което е свързано с големите културни събития на Община Габрово. В периода септември – ноември стойностите остават сравнително стабилни, като разликите между двете години са по-слабо изразени, а през декември 2025 г. се отчита по-ниска стойност спрямо 2024 г.

Данните за броя на регистрираните нощувки по месеци през 2024 и 2025 г. (*Диаграма 7*), показват нормална сезонност с положителна динамика през по-голямата част от 2025 г. спрямо предходната година.

И през двете години най-голям брой на реализирани нощувки се отчитат през летните месеци, като август е месецът с най-голяма стойност. През 2024 г. през август са регистрирани 12 718 нощувки, а през 2025 г. броят им нараства до 12 855.

Брой регистрирани нощувки
Диаграма 7

През 2025 г. се отчита увеличение на броя на нощувките спрямо 2024 г. в първата половина на годината, като най-голям ръст се наблюдава през януари, февруари, март, април, май и юни. Това е свързано с увеличаване на туристическата активност извън традиционно активния летен сезон и за нарастваща роля на уикенд и краткосрочния туризъм. През май и юни 2025 г. ръстът е особено значим, което може да се свърже с по-активен събитийния календар и благоприятни климатични условия.

През есенните и зимните месеци се наблюдава намаление на броя на нощувките през 2025 г. спрямо 2024 г., най-силно изразено през септември, октомври, ноември и декември. Въпреки това, стойностите остават сравнително високи и показват запазване на туристическия интерес извън пиковия сезон.

Данните за средната продължителност на престоя на туристите в Община Габрово по месеци за 2024 и 2025 г., представени в *Диаграма 8*, показват относително стабилни стойности, с ясно изразени сезонни колебания.

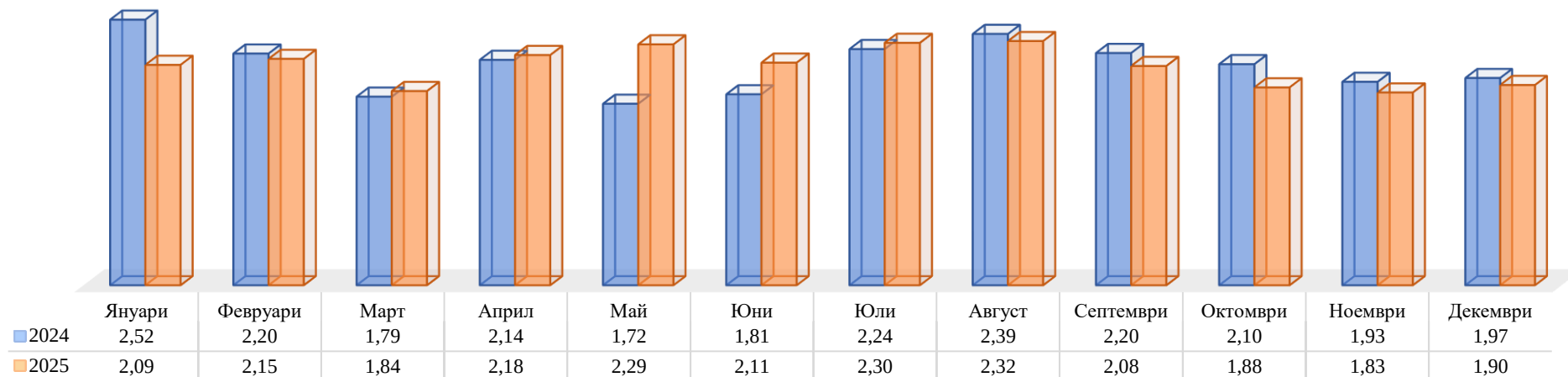
През 2025 г. средната продължителност на престоя е в интервала от 1,83 до 2,32 нощувки, като по-високи стойности се отчитат през пролетно-летните месеци, а по-ниски - през късната есен и началото на зимата. Най-висока средна продължителност през 2025 г. е отчетена през юли (2,30 нощувки) и август (2,32 нощувки), което е в съответствие с пиковата туристическа активност през летния сезон.

В сравнение с 2024 г. се наблюдава увеличение на средната продължителност на престоя през пролетните месеци, най-вече през март, април, май и юни, като особено отчетлив е ръстът през май, когато средната продължителност се увеличава от 1,72 нощувки през 2024 г. до 2,29 нощувки през 2025 г.

През зимните месеци (януари и февруари) на 2025 г. се отчита по-ниска средна продължителност на престоя спрямо 2024 г. През есенните месеци (септември–ноември) средната продължителност на престоя през 2025 г. е малко по-ниска в сравнение с предходната година, което е поради по-кратките посещения за културен и събитийен туризъм.

Средна продължителност на престой

Диаграма 8

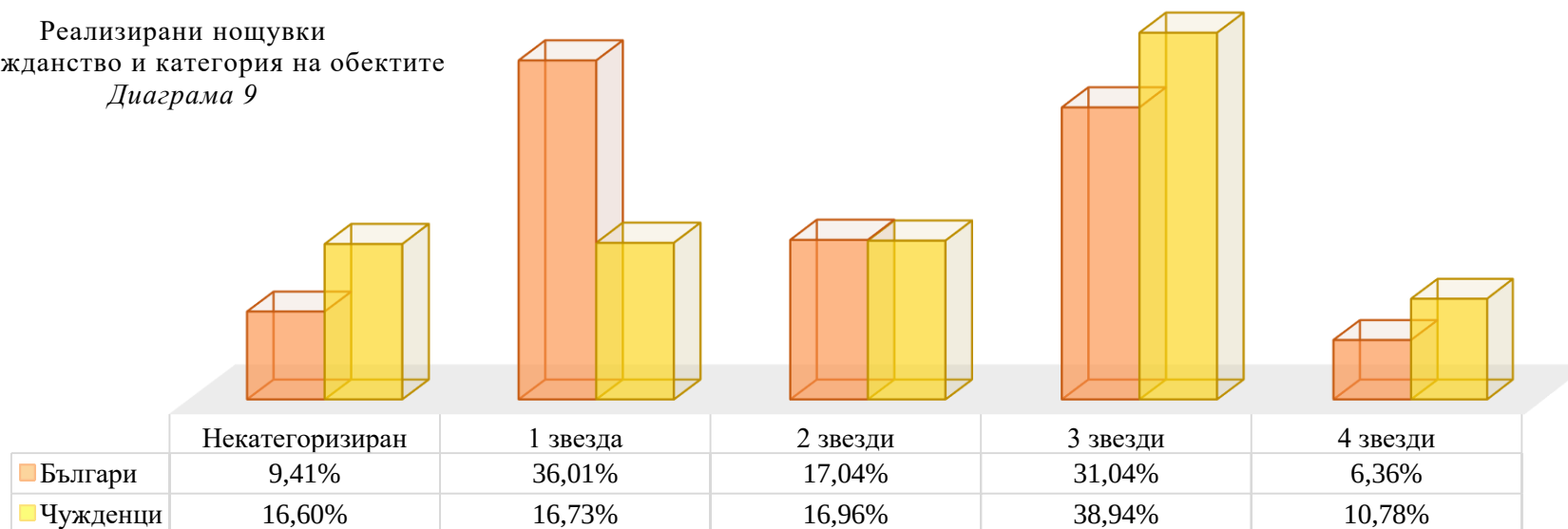

Данните за реализираните нощувки по гражданство и категория на местата за настаняване (Диаграма 9) показват различия в предпочитанията на българските и чуждестранните туристи по отношение на вида и категорията на използваната настанителна база.

При българските туристи най-голям дял от реализираните нощувки е концентриран в места за настаняване с категория 1 звезда (36,01%) и 3 звезди (31,04%), което показва предпочитание към по-достъпни и функционални форми на настаняване. Значителен дял заемат и категория 2 звезди (17,04%), както и некатегоризираните обекти (9,41%), което потвърждава ориентацията на българските туристи към къщи за гости, апартаменти и стаи за гости. Нощувките в категория 4 звезди имат по-ограничен дял (6,36%).

При чуждестранните туристи структурата е по-различна, като най-голям дял от нощувките се реализира в места за настаняване с категория 3 звезди (38,94%), следвани от некатегоризирани обекти (16,60%), 1 звезда (16,73%) и 2 звезди (16,96%). Значително по-високият дял на 4-звездните обекти (10,78%) при чуждестранните туристи е свързан с по-високи изисквания към комфорта и услугите, както и по-дълга средна продължителност на престоя.

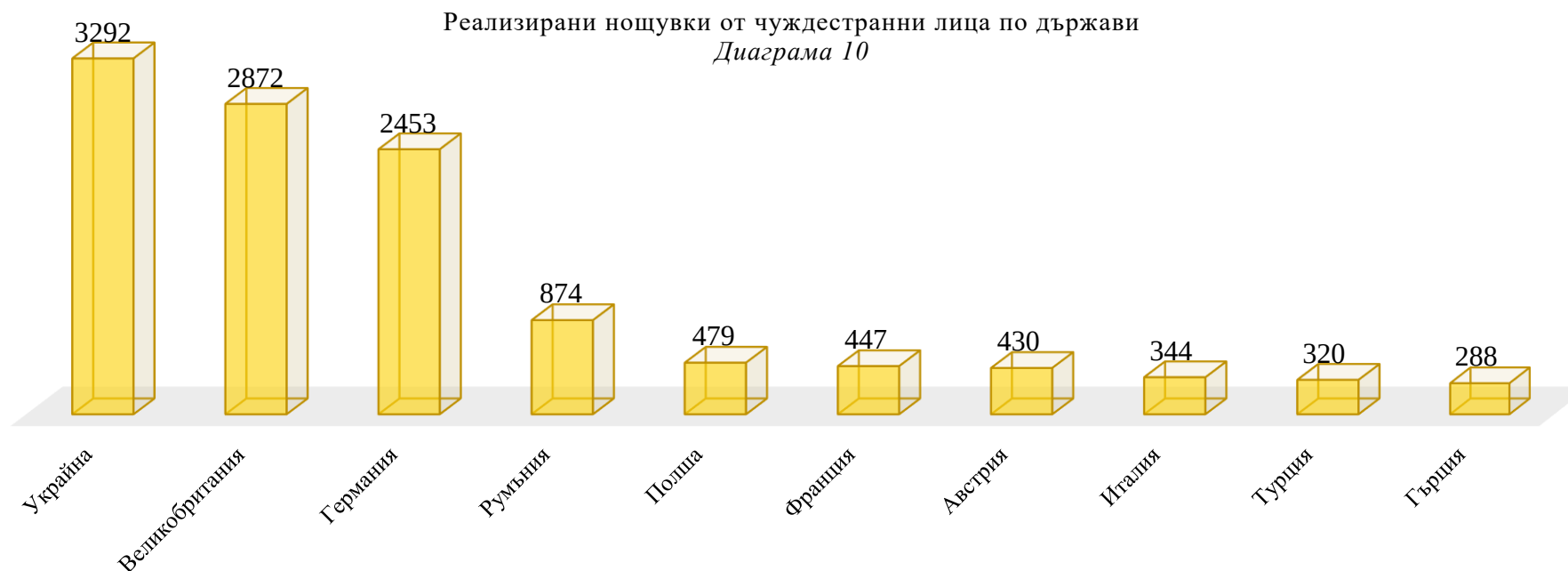
Реализирани нощувки
по гражданство и категория на обектите
Диаграма 9

Данните, представени в *Диаграма 10* и *Диаграма 11* представят първите 10 държави с най-голям брой реализирани нощувки и пренощували лица през 2025 г. Общият брой държави, от които са пребивавали чуждестранни туристи през годината, е 100 с концентрация в ограничен брой водещи пазари.

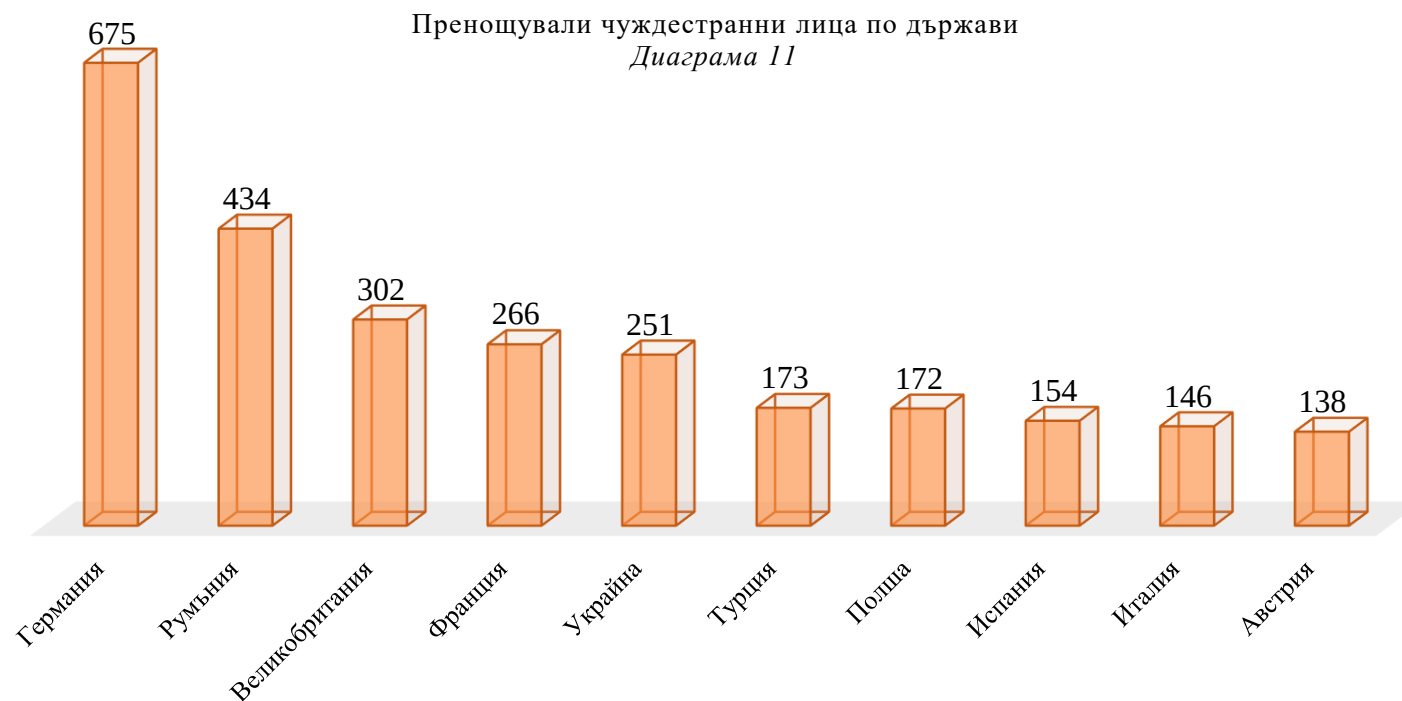
По показателя реализирани нощувки (*Диаграма 10*) водещо място заема Украйна с 3 292 нощувки (21,17% от общия брой нощувки на всички чуждестранни туристи). Следват Великобритания с 2 872 нощувки (18,47%) и Германия с 2 453 нощувки (15,78%). Трите държави заедно формират над 55% от всички реализирани нощувки от чужденци.

Останалите държави в топ 10 са Румъния (5,62%), Полша (3,08%), Франция (2,87%), Австрия (2,77%), Италия (2,21%), Турция (2,06%) и Гърция (1,85%). Общият дял на първите 10 държави по този показател надхвърля 76%, а останалите 90 държави формират под една четвърт от всички реализирани нощувки.

По показателя пренощували чуждестранни лица (*Диаграма 11*) водеща позиция заема Германия с 675 туристи, или 16,04% от всички чуждестранни пренощували лица. Следват Румъния с 434 лица (10,31%), Великобритания с 302 лица (7,18%), Франция с 266 лица (6,32%) и Украйна с 251 лица (5,96%). Останалите държави в топ 10 са Турция (4,11%), Полша (4,09%), Испания (3,66%), Италия (3,47%) и Австрия (3,28%). Общият дял на първите 10 държави по брой пренощували лица е около 64%.

Съпоставката между двете диаграми показва съществени различия между пренощувалите чуждестранни туристи и реализираните нощувки по държави като процентно съотношение. При Украйна се наблюдава значително по-висок процент от нощувките (21,17%) спрямо процента на пренощувалите лица (5,96%), свързано с по-дълга средна продължителност на престоя и специфични форми на пребиваване. За разлика от това, при Германия и Румъния се отчита по-балансирано съотношение между брой туристи и нощувки, характерно за класически туристически посещения.

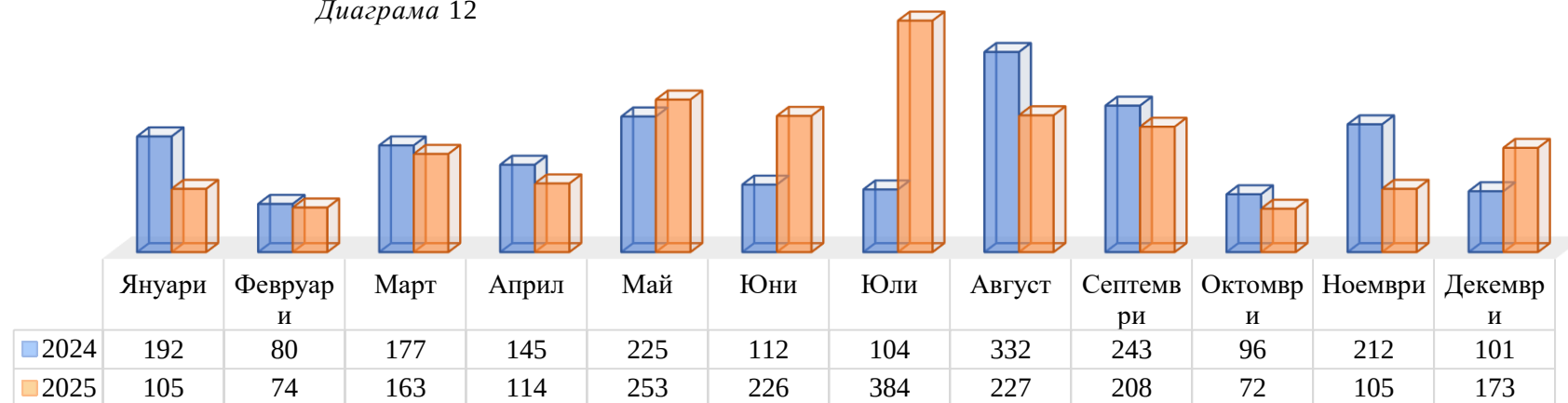
3. Туристическа активност в местата за настаняване с общинска собственост

Къщи за гости към МАИР „Боженци“

Диаграма 12 представя реализираните нощувки в къщите за гости към Музей „Боженци“ и показва промяна в сезонното разпределение през 2025 г. спрямо предходната година. Най-съществената разлика се наблюдава в периода май–юли, когато през 2025 г. е отчетен значителен ръст на нощувките. През юли увеличението на нощувките е съпътствано и от значителен ръст на пренощувалите лица – от 80 души през 2024 г. до 172 души през 2025 г., свързано с активизиране на туристическия интерес в активния летен сезон.

Отчетени нощувки по месеци в къщите за гости към МАИР "Боженци"

Диаграма 12

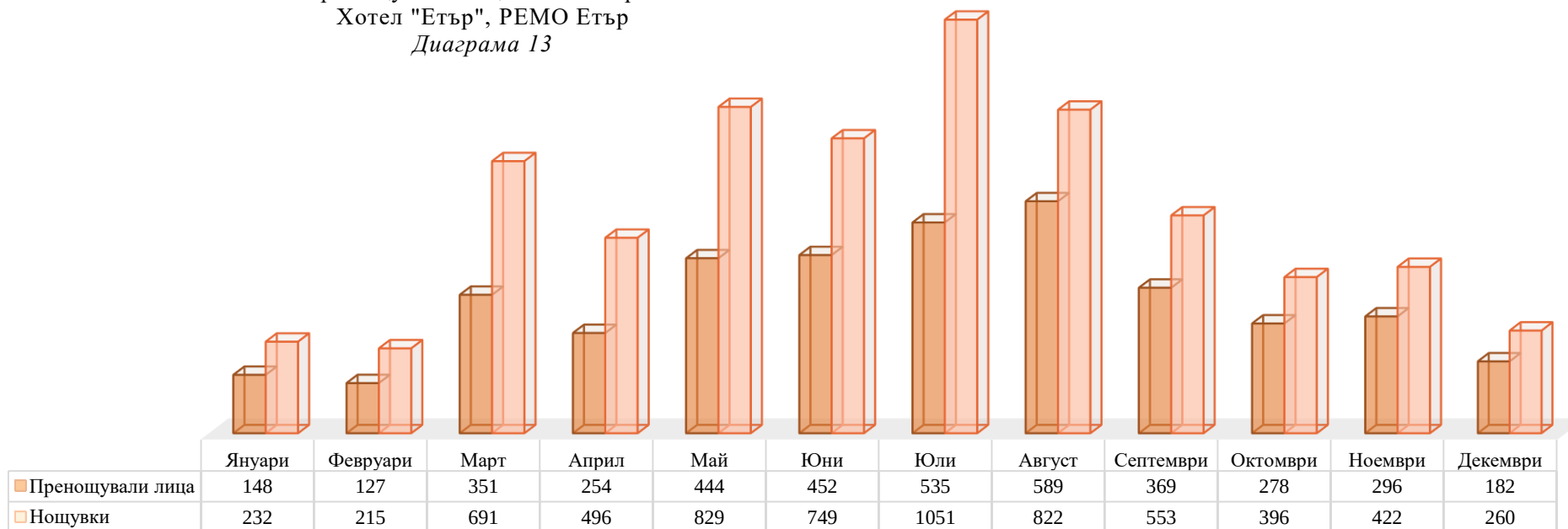

През май и юни 2025 г. се отчита нарастване както на нощувките, така и на броя туристи, като пренощуващите лица се увеличават от 146 на 165 души през май и от 78 на 101 души през юни. Това показва по-ранно начало на активния туристически сезон, свързано с културната и събитийна програма на музея. Съпоставката между нощувките и броя пренощуващи лица показва качествена промяна в характера на престоя. През 2024 г. средната продължителност на престоя е 1,6 нощувки. През 2025 г. средната продължителност на престоя се увеличава до приблизително 1,8 нощувки. Повишената средна продължителност на престоя потвърждава ролята на културната и събитийната дейност на Музей „Боженци“ като фактор за задържане на туристите и за увеличаване на интензивността на туристическия поток.

Хотел „Етър“-РЕМО „Етър“

Хотел „Етър“ функционира като място за настаняване след официалната си категоризация на 23.07.2024 г с реализирани 1 147 пренощуващи лица и 1 655 нощувки до края на 2024 г. През 2025 г. (Диаграма 13) са регистрирани 4 025 пренощуващи лица и 6 716 нощувки, съпроводени с увеличение на средната продължителност на престоя спрямо 2024 г. от около 1,4 на 1,7 нощувки. Данните показват устойчива заетост през по-голямата част от годината и ясно изразени пикове в активния сезон. Извършеният ремонт, категоризацията и новото пазарно позициониране на хотел „Етър“ имат пряк положителен ефект върху туристическия поток и утвърждават обекта като ключов елемент от туристическата инфраструктура на РЕМО „Етър“ и Община Габрово.

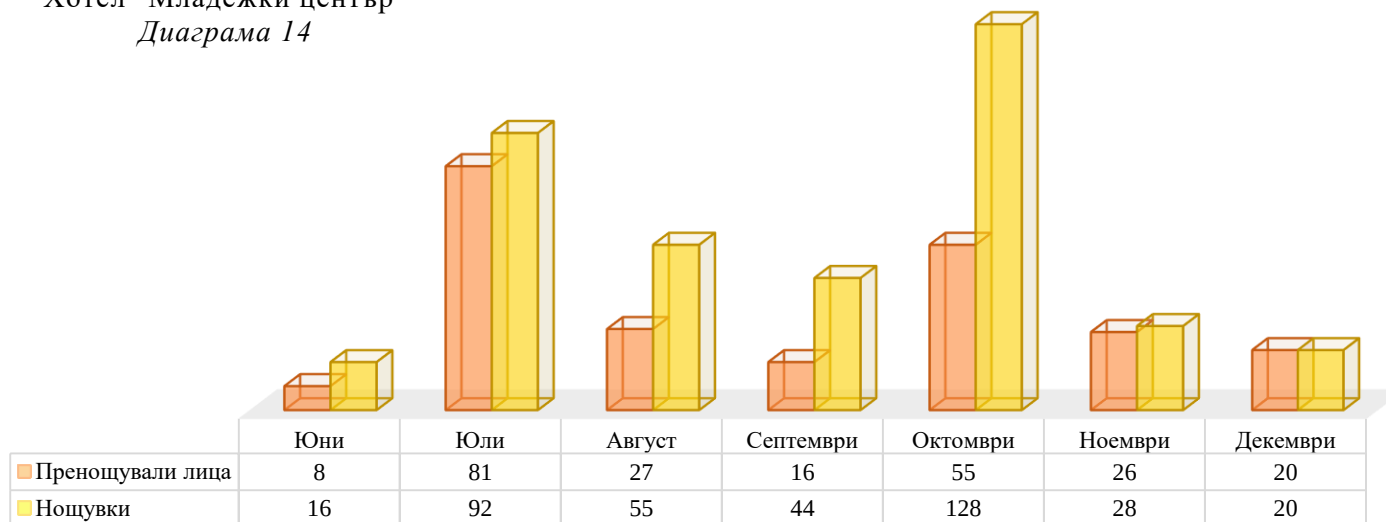
Пренощували лица по категория
Хотел "Етър", РЕМО Етър
Диаграма 13

Хотел „Младежки център“

Информацията за нощувките и пренощувалите лица в хотел „Младежки център“ за периода юни–декември 2025 г. (Диаграма 14) показва устойчиво развитие на хотелиерската дейност като ново допълващо направление в структурата на центъра като в рамките на разглеждания период се наблюдава ясно изразена положителна динамика и постепенно утвърждаване на базата. Данните в обобщен годишен план очертават плавно нарастване и стабилизиране на реализираните нощувки и броя на туристите. В по-широк контекст Младежкият център в Габрово не е класически туристически обект, а комплексна структура с водещ фокус върху работа с млади хора чрез неформално обучение, доброволчество, гражданско участие и културни инициативи. Хотелската функция обслужва тази основна мисия, като осигурява настаняване за участници, партньори и гости на програмите, и следва да се разглежда като инструмент за подкрепа на младежките политики на община Габрово, както и за устойчивото развитие на младежката инфраструктура и събитийния младежки туризъм в града.

Хотел "Младежки център"
Диаграма 14

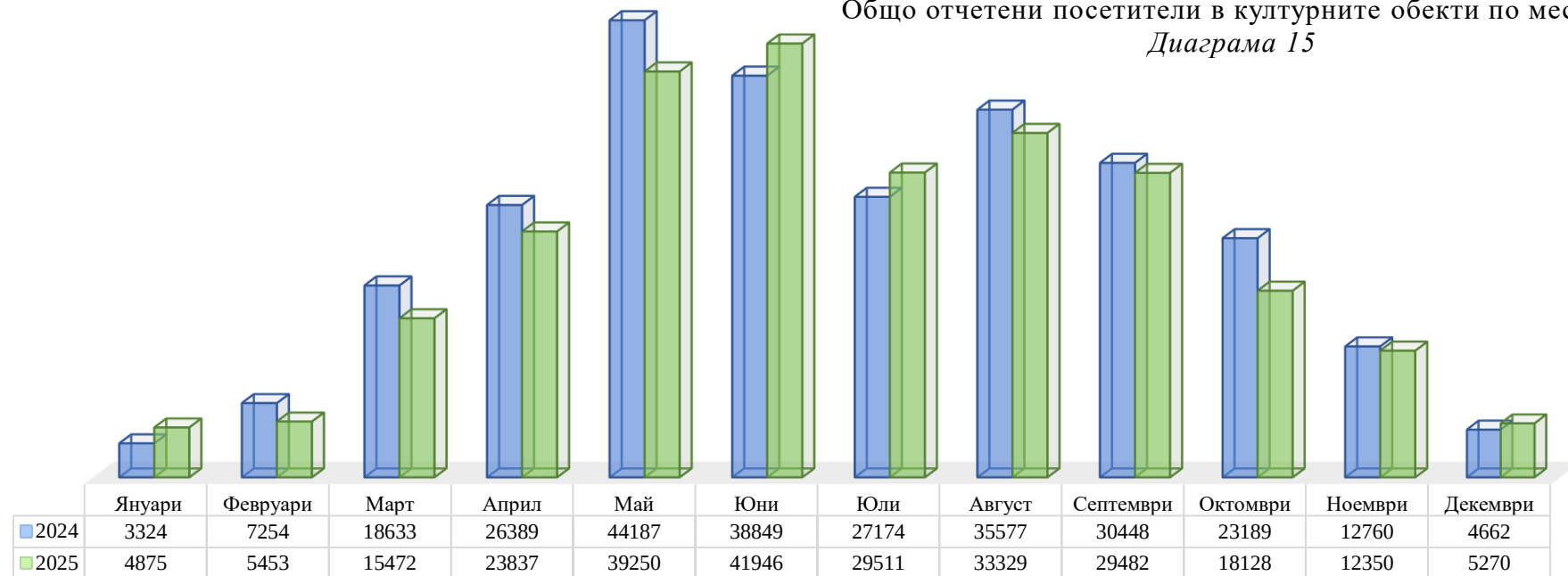

4. Посещения в културните институции в Габрово през 2025 г.

Данните за посещенията са предоставени от културните институции на територията на община Габрово - МАИР „Боженци“, Музей „Дом на хумора и сатирата“, РЕМО „Етър“, Интерактивен музей на индустрията, Национален музей на образованието, Астрономическа обсерватория и планетариум, Регионален исторически музей и Дечкова къща.

Динамиката на посещаемостта през 2024 и 2025 г. (Диаграма 15) отчита най-високи стойности в късната пролет и летните месеци (май–юни). През 2025 г. се отчита положителна тенденция спрямо 2024 г. в началото и края на годината. В активния летен период 2025 г. спрямо предходната година е с ръст през месеците юни и юли. В обобщение, данните очертават стабилна туристическа активност и положителна тенденция през 2025 г. към по-балансирано сезонно разпределение на посещенията и устойчивост на културния туризъм в Габрово.

Общо отчетени посетители в културните обекти по месеци
Диаграма 15

Съгласно отчетените от културните институции данни, общият брой платени посещения намалява от 237 009 през 2024 г. до 232 039 през 2025 г. (спад от 2,1%), а безплатните посещения намаляват – от 35 437 на 26 864 (с 24,2%). Относителният дял на платените посещения в общата отчетена посещаемост нараства от 87,0% през 2024 г. до 89,7% през 2025 г., а съответно дялът на безплатните посещения се понижава от 13,0% на 10,3% - изместване на посещаемостта към платения сегмент при запазване на близки общи обеми.

Таблица 5 включва информация по отношение националност на посетителите. Българските посетители формират преобладаващия дял и през двете години - 95,6% през 2024 г. и 94,6% през 2025 г., (намаление от 3,1%). Броят на чуждестранните посетители нараства от 10 392 през 2024 г. на 12 449 през 2025 г. (ръст от 19,8%), а дялът им от общата посещаемост се увеличава от 4,4% на 5,4%.

Платени посетители българи/чужденци

Таблица 5

	2024			2025		
	Българи	Чужденци	Общо	Българи	Чужденци	Общо
МАИР "Боженци"	5375	156	5531	5807	188	5995
Музей "Дом на хумора и сатирата"	45003	1162	46165	41922	947	42869
РЕМО "Етър"	148417	8641	157058	141684	10864	152548
Интерактивен музей на индустрията	8627	170	8797	7795	204	7999
Национален музей на образованието	9988	146	10134	11678	110	11788
Астрономическа обсерватория и планетариум	5944	3	5947	5195	8	5203
Дечкова къща	2747	71	2818	1220	43	1263
Регионален исторически музей	516	43	559	4289	85	4374
Общо	226617	10392	237009	219590	12449	232039

V. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, ТЕНДЕНЦИИ И НАСОКИ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ГАБРОВО КАТО ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ ПРЕЗ 2025 г.

1. ДЕЙНОСТИ ПО РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ, МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА

С цел активно представяне на възможностите за туризъм в региона бяха осъществени разнообразни инициативи, включващи участия в събития, промоционални кампании и партньорства с туристически организации и медии.

- **Участие в 41-то издание на международното туристическо изложение „Ваканция & СПА Експо 2025 г.**

Община Габрово участва на изложението със собствен щанд и чрез туристическите продукти, културно-историческо наследство и събитийен календар, представи Габрово като туристическа дестинация, предлагаща различни видове туризъм - културен, събитийен, екологичен. Акцент бе поставен върху местната идентичност: традиционни занаяти, творчески индустрии, фестивали и природни ресурси. На щанда на Община Габрово майстор-шекерджия Боян Минчев, удостоен със званието на ЮНЕСКО „Живо човешко съкровище“, представи изработването на традиционни изделия

чрез демонстрации на живо и се включи в Кулинарното шоу от съпътстващата програма на изложението с приготвяне на сечени бонбони, а екипът на Туристически информационен център разказа интересни факти за Габровската кухня и специфичните за габровския край кулинарни изкушения. Демонстрациите и живите преживявания съдействаха за създаване на емоционален контакт с посетителите-важен фактор за формиране на туристическо впечатление и намерение за бъдещо посещение.

В изложението се включиха и представители на Регионалния исторически музей Габрово и РЕМО „Етър“. В дните на изложението бяха проведени срещи и разговори с представители на туристическия бранш -туроператори, агенции, международни участници.

- **Участие в Международното туристическо изложение "Târgul de Turism al României (TTR)" – Букурещ**

На националния щанд на Министерството на туризма на Република България, Община Габрово съвместно с РЕМО Етър взе участие в най-голямото изложение на туризма в Румъния. По време на изложението бяха осъществени множество срещи и разговори с представители на туристически агенции и туроператори, организиращи групови и индивидуални пътувания до България. Разменени бяха контакти с фирми, които вече включват Габрово в своите маршрути, както и с нови партньори, проявили интерес към дестинацията. Щандът на Община Габрово беше посетен от г-н Богдан-Груя Иван - министър на научните изследвания, иновациите и цифровизацията на Румъния, както и от г-н Радко Влайков - посланик на Република България в Румъния, пред които бе представен туристическият потенциал на Габрово като град на хумора, занаятите и творческите индустрии. Участието беше отразено в румънски медии, от журналисти на *Radio Romania International* и туристически онлайн издания. Изложението предостави възможност за надграждане на съществуващите контакти и за създаване на нови перспективи за увеличаване на туристическите посещения от Румъния.

- **Представяне на Габрово в румънски онлайн медии**

През 2025 г. Община Габрово реализира дейности за популяризиране на дестинацията на румънския туристически пазар, съгласно договор за маркетингови услуги, сключен с румънската компания Balkania Office SRL с предмет представянето на Габрово като туристическа и културна дестинация в румънски онлайн медии и разпространение на съдържание в социалните мрежи. Публикацията в националния всекидневник „Adevărul“, със статията: Orașul Gabrovo sărbătorește 165 de la înființare, cu un program cultural bogat în 2025 | adevarul.ro, представи богата културен календар за 2025 г. Чрез информационния блог www.mybg.biz на Balkania Office SRL, бяха публикувани статии, представящи туристическите обекти, фестивали и природните дадености на региона - <https://www.byjulia.ro/la-plimbare-in-gabrovo-istorie-cultura-si-natura-in-centrul-geografic-al-bulgariei/> -за туристическите забележителности на града, <https://www.byjulia.ro/165-de-ani-de-oras-gabrovo-si-un-program-cultural-bogat-in-2025/> - за културния календар през 2025 г., <https://www.byjulia.ro/18-20-iulie-2025-uzana-polyana-fest-festivalul-verde-al-verii-in-inima-muntilor-balcani/> -за Узана Пояна Фест, <https://www.byjulia.ro/gabrovo-etar-muzeu-targ-international-mestesuguri/> - за Международния панаир на художествените занаяти в РЕМО Етър. Създадена беше и обща страница за Габрово в медията, в която се намират всички публикувани материали представящи града като част от българските туристически дестинации. Медийната кампания е част от дейностите за устойчиво присъствие на Габрово в румънското

онлайн пространство, достигане до румънския туристически пазар и увеличаване на разпознаваемостта на дестинацията като културен и събитийен център в Централна България.

- **Участие на Община Габрово в Sofia Spring Festival 2025 г.**

През месец май 2025 г. Община Габрово взе участие в първото издание на Sofia Spring Festival 2025, организирано на открито пред Националния дворец на културата. Фестивалът събра на едно място множество артисти, занаятчии, производители, културни оператори и туристически организации с амбицията да се превърне в едно от най-значимите пролетни градски събития в столицата. Община Габрово се включи във фестивала с информационен щанд, на който бяха представени туристически брошури, каталози и рекламни материали за природните, културни и исторически обекти в региона, както и събитийния календар на общината за 2025 г. Акцент в представянето бяха културните събития. Проведохме множество разговори, предоставихме персонализирани препоръки и насочихме посетителите към актуални места за посещение, възможности за уикенд туризъм, културни маршрути и природни атракции в региона.

- **Участие в Мрежата за Креативен туризъм (creativetourismnetwork.org)**

Членството на Община Габрово в Creative Tourism Network предоставя възможност за международно представяне на града като дестинация за креативен и устойчив туризъм. Още в самото начало на 2025 г., Община Габрово се включи в инициативата на Creative Tourism Network за представяне на дестинации, развиващи иновативни и устойчиви форми на туризъм по време на туристическо изложение FITUR - Мадрид 2025 г. чрез два видеоматериала- за Карнавала и еко-фестивала Узана Поляна Фест. Представянето беше реализирано чрез комуникационните канали на мрежата, като част от платформата за дестинации-членове. През март разказахме в мрежата и за Международният фестивал „Златната котка“ 2025 г. Представихме Габрово и чрез интервю за събитията през 2025 година в града ни <https://www.creativetourismnetwork.org/interview-with-daniela-nikolova-head-of-tourist-information-center-gabrovo-municipality/>. Публикувахме материали за Карнавал, Узана Поляна Фест, Международния панаир на художествените занаяти. Подготвихме и материал за представяне на Габрово като град на ЮНЕСКО за участието на мрежата на двете големи туристически изложения в края на годината- в Лондон и Барселона.

- **Членство на Община Габрово в Организацията за управление на Старопланински туристически регион (ОУСтР)**

Община Габрово е активен член на Организацията за управление на Старопланински туристически регион (ОУСтР), която обединява общини, туристически структури и организации с цел съвместно развитие и представяне на региона като устойчива туристическа дестинация. През 2025 г. разработихме нови материали за представяне на Габрово на платформата на организацията (<https://staroplaninski.info/portfolio/%d0%b3%d0%b0%d0%b1%d1%80%d0%be%d0%b2%d0%be/>) като поставихме акцент върху разнообразните видове туризъм, с които градът посреща своите гости- еко, културен, планински, селски, балнео, спа и уелнес туризъм. В

общото представяне на дестинацията подчертахме ключовите предимства: културна идентичност, природни ресурси и стратегическа локация. На проведените събрания на организацията представихме редица предложения за подобряване работата на организацията като провеждане на ротационни рекламни кампании в сайтовете и социалните канали на всички членове, така че всяка община да бъде представена последователно в мрежата на останалите, превод на сайта на организацията на английски език с цел по-широка международна достъпност, представяне на статистика за посещаемостта на сайта за оптимизирането на съдържанието и позиционирането на информацията за членовете. Подкрепихме приоритетни дейности, заложили в плана, а именно: организиране на срещи между членовете и туроператори от съседни държави с цел популяризиране на региона; провеждане на работни срещи между туристическите информационни центрове за обмен на опит, изработването на двуезичен каталог на организацията за представяне на членовете на организацията на туристически изложения. Отново активно се включихме с печатни и дигитални рекламни материали във всички участия на организацията на изложения в България и чужбина.

• Обучение „Приложение на изкуствения интелект в туризма“

Туристическия информационен център организира специализирано обучение на тема „Приложение на изкуствения интелект в туризма“. Инициативата беше насочена към представители на туристическия сектор в града и региона с цел повишаване на цифровите умения и подпомагане на бизнеса в адаптирането към новите технологични тенденции. Гост-лектор на обучението беше Елица Стоилова -

съосновател и управител на Umni.bg - експерт с богат международен опит в областта на AI решенията за туризма. В рамките на сесията участниците се запознаха с основни AI инструменти за създаване на съдържание и автоматизация, добри практики за оптимизация на онлайн присъствието и възможности за внедряване на AI чатботове в туристически услуги. Обучението включваше както теоретични знания, така и практическа дискусия с конкретни казуси от местния бизнес. Събитието предизвика интерес сред представители на хотели, къщи за гости, туристически агенции и маркетинг специалисти, а получените знания ще допринесат за повишаване на конкурентоспособността на туристическия сектор в Габрово и за стимулиране на иновациите в предлаганите услуги. Обучението беше отразено в социалните медии, както и в платформата на bgtourism.bg (<https://bgtourism.bg/gabrovo-pravi-krachka-napred-kum-umniya-turizam-s-obuchenie-po-ai-za-turisticheskiya-sektor/>).

• Дейности по развитие и подобряване на туристическия уебсайт visit.gabrovo.bg

Община Габрово реализира дейности по надграждане на туристическия сайт <https://visit.gabrovo.bg/>, с които разширява функционалностите и подобрява вече съществуващите елементи така, че да бъде по-удобен, по-модерен и по-ефективен за представяне на дестинацията. Изграден е модул за превод, който превежда съдържанието от български на английски, немски и румънски език. Модулът обхваща както статичните страници, така и динамичното съдържание. Обновени са шаблоните за обекти за настаняване, както и за обекти за хранене и развлечения, така че информацията да се представя по-ясно, подредено и привлекателно за потребителите. Сайтът е допълнително адаптиран за ползване през мобилни устройства, което улеснява достъпа до информация.

В подкрепа на приоритетите за развитие на туристическия продукт бяха реализирани целенасочени маркетингови и рекламни инициативи в широк спектър от печатни и дигитални медии. Чрез използването на различни комуникационни канали бе осигурено ефективно популяризиране на Габрово като туристическа дестинация и достигане до максимално широка и разнообразна аудитория.

- **Публикации в списание „Дестинация България“** <https://destinationbulgaria.bg/>

Изданието представя разнообразието на туристическите ресурси в страната, местните туристически продукти и инициативите на българските общини в областта на туризма. Включихме се в две издания през годината. В изданието през месец март за „Ваканция и спа ЕКСПО“ - София публикувахме материал за богатата културна програма през 2025 г. свързана и със 165 годишнина от обявяването на Габрово за град - Инициативата на Интерактивен музей на индустрията за представяне на 12 вдъхновяващи истории на габровски индустриалци, Карнавал 2025 г., Античен минифестивал на Градище, Узана поляна фест 2025 г., Реките на града - Младежки случки срещу течението и Международен панаир на традиционните занаяти в РЕМО

Етър - https://destinationbulgaria.bg/wp-content/uploads/2025/03/Vakancia-2025-small_compressed.pdf. През месец ноември в изданието предназначено за разпространение на туристическата борса в Лондон акцентирахме върху званието на Габрово - Творчески град на Юнеско в категорията занаяти и фолклор и предизвикателството Европейска столица на културата 2032 г. https://destinationbulgaria.bg/wp-content/uploads/2025/11/London_compressed.pdf

- **Представяне на Габрово в платформата Fest-BG**

Община Габрово представи екологичния фестивал Узана Поляна Фест на платформата с цел достигане до публика с интерес към фестивалния туризъм. Фестивалът беше представен като събитие, съчетаващо природни ценности, екологични практики и модерни форми на екологично съдържание. Беше поставен акцент върху уникалната локация, богатата програма и ангажираността към устойчивото развитие, които превръщат събитието в притегателна точка за широка и разнообразна аудитория.

- **Публикации за Габрово в TravelNews.bg**

Габрово присъства през цялата година в платформата TravelNews.bg. Публикувахме многобройни разнообразни материали, които подчертават богатството на туристическите събития и атракции в региона с представяне на разнообразието от преживявания за гостите на града - култура, спорт, фолклор, екология, изкуство, младежки инициативи. Чрез платформата постигаме повишена видимост в туристическото медийно пространство, достигане до целева публика, която планира пътувания и търси оригинални и тематични събития.

- **Излъчване на рекламни съобщения в радио NJOY**

По сключен договор с „Радиокомпания Си.Джей“ ООД за излъчване на рекламни съобщения в националния ефир на радио N-JOY- част от bTV Radio Group, бяха излъчени радиоклипове за Узана Поляна фест, Иглика Килим фест, Джаз фест и Международен панаир на

занаятите в РЕМО Етър-покани за преживяване към многобройната аудитория на националния ефир. Излъчването на рекламите осигури широк национален обхват и висока честота на достигане, което допринесе за разпознаемостта на Габрово сред активни пътуващи, млади хора и семейства – основни целеви групи за креативните събития от културния календар. Дейностите по договора допринесоха за увеличаване на видимостта на Габрово в конкурентна национална среда, стимулиране на посещенията чрез насочване на вниманието към конкретни туристически преживявания, надграждане на имиджа на Габрово като модерна, динамична и достъпна дестинация. Договорът с медията ще продължи и през 2026 г.

• Инициатива Габрово като туристическа дестинация през очите на младите хора

Дейността е насочена към активно включване на младите хора в представянето и популяризирането на туристическите забележителности на града и има за цел да развива младежкото участие в туристическата комуникация, да стимулира креативността и да предостави съвременни, атрактивни форми за популяризиране на Габрово. В рамките на инициативата през 2025 г. беше създадено първото младежко видео, реализирано със съдействието на стажанти към БТА – Габрово. Автори на видеоклипа са Мария Данева, ученичка от Национална Априловска гимназия, и Никола Рушанов от Математическа гимназия <https://drive.google.com/file/d/1A1UPy4byue5vHtYyB4Fxx9M0JxZQuMXs/view?usp=drivesdk>. Клипът беше разпространен чрез социалните канали на Туристически информационен център. Инициативата поставя основата за създаване на поредица от видеоклипове, създадени от млади автори, които да отразяват богатството на туристическите ресурси на общината представени изцяло спрямо техния поглед. Чрез този подход се разширява обхватът на туристическата реклама, включват се нови перспективи и се утвърждава връзката между младите хора и местната общност. През 2026 г. инициативата ще бъде продължена и обогатена с нови идеи.

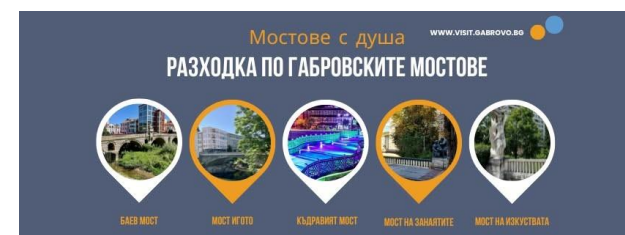
• Създаване на поредицата „Съкровищата на Габрово“

През 2025 г. стартирахме нова комуникационна инициатива в социалните мрежи под наименованието „Съкровищата на Габрово“ <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.1365382828927507&type=3>, насочена към популяризиране на туристическите обекти и културно-историческото наследство на града. Рубриката има за цел да представя по достъпен и атрактивен начин разнообразните забележителности на Габрово, като насърчава местните жители и гостите на града да посещават и преоткриват неговите характерни места. Публикациите се споделят ежеседмично за да вдъхновяват аудиторията за уикенд разходки и опознаване на региона. В поредицата до момента са тематично представени емблематичните габровски мостове

(„Мостове с душа“), чешмите на Габрово („Водата разказва“) и уличното изкуство („Магията на уличното изкуство“), които са неразделна част от идентичността и историята на града. Разказите за техния произход, легенди и архитектурни особености привличат вниманието към

културното наследство и създават емоционална връзка между публиката и градската среда. Във връзка с разработването на „Магията на уличното изкуство“ се срещнахме и записахме интервю с художника Кром Багелски- автор на новия стенопис „Метаморфоза“ в квартал Шести участък. Стенописът, посветен на „забравените герои“ - жените от копринената индустрия, визуализира процеса на производство на коприна и го вписва в съвременния художествен облик на града. Инициативата представи процеса на създаване на творбата, нейното значение за Габрово, както и част от интересната история на автора. Интервюто беше разпространено чрез комуникационните канали на ТИЦ за популяризиране на съвременното градско изкуство и културната среда в града и достигна до последователите в социалните мрежи. През 2026 г. ще бъдат разработени и популяризирани нови тематични маршрути за повишаване на информираността за туристическите обекти в Габрово, стимулиране интереса към локалния туризъм и подпомагане изграждането на последователно онлайн присъствие на града като привлекателна и разнообразна туристическа дестинация.

• Представяне на туристическите обекти в Община Габрово, включени в Национална програма „Образователни маршрути“ на Министерство на образованието и науката

Националната програма на МОН „Образователни маршрути“ подкрепя организирането на учебни пътувания с образователна, културна и възпитателна цел. Чрез посещения на музеи, природни и исторически обекти, програмата насърчава ученето чрез преживяване и обогатява знанията по различни учебни предмети. Инициативата цели също да развива интереса на учениците към националното културно наследство и да стимулира активното им участие в образователни дейности. Туристически информационен център – Габрово работи за активно привличане и ангажиране на младите хора чрез популяризиране на местните обекти, за стимулиране на тяхната любознателност и връзка с туристическите ресурси на региона. С тази задача предприехме целенасочени действия за популяризиране на местните туристически обекти за учебни посещения и практическо обучение извън класната стая. До всички училища в България, както и до туроператорите и туристическите агенти изпратихме специално разработена презентация за обектите в града с информация за тяхната културно-историческа стойност, образователни съдържания и възможности за интерактивни преживявания за ученици от различни възрастови групи. В рамките на комуникацията бяха предоставени: подробно описание на всеки включен обект; предложения за образователни, възпитателни и практически дейности; информация за възможностите за провеждане на тематични уроци и занимания по интереси; актуални контакти за запитвания, записвания и организационна координация. Целта на дейността беше да улесни училищата при планиране на посещения по програмата, като същевременно ги насърчи да използват туристическия и културен потенциал на Габрово за обучение чрез преживяване. Комуникацията допринася за по-широкото интегриране на местното културно наследство в образователния процес и за създаване на траен интерес сред учениците към историята, изкуството и природните ресурси на региона.

- **Младежка борса „Ще работя през ваканцията 4“**

Младежки център Габрово и Туристическият информационен център, в партньорство с Дирекция „Бюро по труда“ – Габрово организирахме събитието за младежите и работодателите за създаване на директен контакт между млади хора, търсещи сезонна или начална заетост и работодатели, предлагащи работа и стажове през летния период. Борсата е част от дейностите насочени към включване на младите хора и приобщаването им към туризма и свързаните с него професионални направления, като по този начин подкрепяме развитието на бъдещи кадри в сектора. В инициативата се включиха редица организации и предприятия от туристическия и културния сектор, както и множество хотели и заведения. Участваха и компании от други икономически сфери, предоставящи разнообразни възможности за младежка заетост. В рамките на събитието Бюрото по труда представи актуалните си услуги за младежи, а Центърът за кариерно ориентиране проведе индивидуални консултации за кариерно развитие. Инициативата допринесе за насърчаване на младежката активност, улесняване на достъпа до реални работни възможности и стимулиране на интереса на младите хора към професиите в туризма.

- **Популяризиране на Пакетните билети за посещение на културни и туристически обекти в Габрово**

Създадените през 2024 г. пакетни билети бяха активно предлагани и промотирани във всички актуализирани рекламни и информационни материали за дестинацията през 2025 г., разпространявани както в печатен вид, така и онлайн. Този продукт улеснява посетителите, като им предоставя достъп до няколко забележителности на преференциална цена и насърчава по-дългия престой и по-пълното опознаване на Габрово. Те бяха включени и в списание „Област Габрово“, което представя месечно актуална информация за събитията и достига до широк кръг от посетители. Пакетните билети се утвърждават като удобен и атрактивен инструмент за туристите и като ефективен начин за привличане на интереса на гостите на града.

- **Премиерна прожекция на „Без багаж“ - филм за туристическите забележителности на Габрово**

В рамките на националното турне на продукцията авторите на филма, заснет през 2024 г., го представиха пред габровската публика. Филмът е с адаптация за хора с увреден слух. Бяха представени още два филма от поредицата на авторите. Чрез тази инициатива предоставихме допълнителна възможност за включване и равен достъп до култура на хора с увреден слух.

- **Организиране на културна програма за украински деца почиващи в комплекс Люляци**

Туристически информационен център – Габрово съвместно с културните институти в града организира културно-образователна програма за група украински деца – ученици от Никополското комплексно детско-юношеско училище „Електрометалург“, настанени в

комплекс „Люляци“ по инициатива на Министерството на социалната политика на Република България. Програмата включи културно пътешествие в туристически и образователни обекти на града - РЕМО „Етър“, Интерактивния музей на индустрията, Музей „Дом на хумора и сатирата“, Младежки център – Габрово с организирани от екипите на културните институти разнообразни активности. Инициативата допринесе за културното обогатяване на децата, като им предостави възможност да се докоснат до богатото наследство и традиции на региона. Освен своя хуманитарен характер, програмата утвърди ролята на Габрово като гостоприемна и социално ангажирана община, която чрез култура и образование подкрепя междудържавния диалог и интеграцията на деца в условията на криза. Посланикът на Украйна Олеся Илашчук посети комплекс „Люляци“ като изрази благодарност за оказаното гостоприемство и подкрепа.

• Сътрудничество с Драматичен театър „Рачо Стоянов“-Габрово

През изминалата година беше осъществена съвместна инициатива за популяризиране на Габрово като туристическа дестинация извън пределите на града. В рамките на партньорството предоставихме информационни материали за туристическия потенциал на града, които да бъдат разпространени по време на гостуванията на театъра в други градове, включително в летни курортни дестинации. По този начин посланието за Габрово достигна до разнообразна публика, а културните продукции на театъра станаха допълнителен ефективен канал за популяризиране на туристическите ресурси на региона.

• Взаимодействие с местните читалища

ТИЦ се включи в разпространението на информация за събитията на читалищата чрез социалните мрежи и събитийния календар за всеки месец. Предоставихме печатни рекламни материали за гостуванията на художествените състави в страната и чужбина за представяне на града ни пред различни публики чрез културните посланици. Сътрудничеството включваше и обмен на съдържание - читалищата предоставяха материали за традиционни местни празници, обичаи и инициативи, които ТИЦ интегрираше в своите информационни кампании и социални мрежи. Допълнително събитията бяха включени в маршрути за гостите на града, представящи материалното и нематериалното културно наследство на региона. С постигането на по-широка национална и международна видимост на читалищата, дейностите обогатиха туристическия профил на Габрово с автентични културни съдържания и възможности за преживяване.

През 2025 г. Туристически информационен център – Габрово активно участва в професионални конференции и специализирани форуми с тема туризъм. Участието в тези събития подпомогна обмена на добри практики, повиши експертния капацитет на екипа и осигури възможности за представяне на туристическия потенциал на Габрово пред широк кръг от професионалисти в сектора.

• SITE 2025 - „Туризъм с въздействие: Силата на местните общности“

SITE 2025 (Community Impact Tourism Exchange) е първото по рода си национално събитие, организирано от Фондация „Америка за България“, посветено на устойчивото развитие на туризма и ролята на местните общности в този процес. Форумът събра представители на туристическия сектор, местната власт, бизнеса, медиите и гражданските организации. В рамките на събитието бяха дискутирани ключови

въпроси, свързани с развитието на устойчив модел на туризъм в малките общини, потенциалът на отдалечени райони, както и добри практики за сътрудничество между местната власт, бизнеса и гражданите. Специални гости бяха световноизвестният журналист и консултант по устойчив туризъм Алекс Кревър, както и френският пътешественик Оливие Месел, които представиха международен опит и вдъхновяващи примери за туристически маршрути и регионално развитие. Участието в SITE 2025 допринесе за обмен на експертен опит, създаване на нови партньорства и идентифициране на допълнителни възможности за развитие на алтернативен и общностно базиран туризъм в региона.

• **Международна конференция TRAVELX - Бургас**

Едно от най-значимите събития за туристическия сектор в България събра водещи експерти, представители на туристически организации, институции, бизнеси и технологични компании, посветени на бъдещето на туризма и дигиталната трансформация на сектора. Габрово се представи в панела „Запазване на миналото, формиране на бъдещето: Технологиите в културния туризъм“, който акцентира върху ролята на дигиталните инструменти при опазването, популяризирането и модерното преживяване на културното наследство - от традиционни хранилища на памет към модерни пространства за учене, интеракция и активна комуникация с публики от различни възрасти. В рамките на панела Община Габрово представи реализирани дигитални и интерактивни решения в местните културни институции, с които технологиите не само допълват културното съдържание, но и го правят по-достъпно за различни възрастови групи, включително деца и младежи, които естествено се ориентират към интерактивни формати. Участието на Габрово в TRAVELX 2025 позиционира града като активен участник в националната дискусия за дигиталното бъдеще на туризма и иновативна дестинация, която успешно съчетава богатото си културно наследство с нови технологии и град, в който традициите и технологиите се срещат, за да създадат модерно, ангажиращо и достъпно културно преживяване.

• **Конференция „Развитие на културния туризъм в България“**

Участвахме в първата конференция „Развитие на културния туризъм в България“, организирана от туристическата медия TravelNews. Събитието имаше за цел да очертае ключовите проблеми пред сектора, да дискутира възможни решения от страна на държавата и бизнеса и да позиционира България като привлекателна дестинация за културен туризъм. В програмата бяха включени панелни дискусии и презентации, посветени на проблемите и възможностите за развитие на културния туризъм, като в събитието взеха участие представители на централната власт, експерти от музеите и културните институции, медии и туристически организации. От културните институции в Габрово се включи Светлозар Тодоров - представител на РЕМО Етър. В своята презентация той представи музея като постоянно развиваща се дестинация за креативен културен туризъм.

2.ДЕЙНОСТИ ПО ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

През 2025 г. беше извършена поддръжка и подобряване на туристическата инфраструктура чрез цялостно почистване, обновяване на маркировката и извършване на ремонти по шест екопътеки на територията на общината за подобряване на тяхната привлекателност и достъпност както за местни жители, така и за туристи, желаещи да опознаят природните дадености на региона. Обхванати бяха маршрутите „Градище – Пазителката на прохода“ - почистване и премахване на паднали дървета, почистване на района на крепостните останки, ремонт на дървения мост, почистване на панорамната площадка, „Дебел дял - Люляците“ - косене и почистване, поставяне на маркировка, „Иглика“- почистване и маркировка, „Иваниловски водопад“-почистване и подновяване на маркировка, както и двата участъка на „Витата стена“ - с. Здравковец - с. Яворец- почистване и поставяне на табели и „Витата стена“ - с. Златевци-почистване и маркиране.

3.ДЕЙНОСТИ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ

- Активното присъствие в социалните мрежи Facebook и Instagram е съществен елемент от комуникационните дейности на Туристическия информационен център. През 2025 г. Facebook страницата е отбелязала ръст в посещенията с 144 %, на последователите - с 84 % и реакциите на съдържанието -с 393 % спрямо предходната година. Instagram профилът достигна 339 последователи.

Статистическите данни отразяват публикуването на статии за пешеходни маршрути и туристически обекти като силно положително за онлайн присъствието на Facebook профила след юли 2025 г. Ръстът на преглежданията над четири пъти и значителното увеличение на взаимодействията и кликовете към външни връзки показват, че аудиторията търси и оценява практичната, добре структурирана информация за възможности за разходки и опознаване на дестинацията-качественото съдържание успешно насочва потребителите към конкретни места и преживявания в Габрово и региона. През 2026 г. планираното продължаване на активността с нови постове за интересни обекти от целия град и извън него ще надгради постигнатата видимост, ще разшири обхвата към нови целеви групи и ще утвърди страницата като основен дигитален източник за планиране на пътувания.

- Онлайн представянето на Габрово чрез visit.gabrovo.bg дава на потенциални посетители- българи и чужденци компактен, достъпен и визуално ориентиран гид за всички туристически и културни ресурси на града. Обновените маршрути и акцента върху индустриалното и

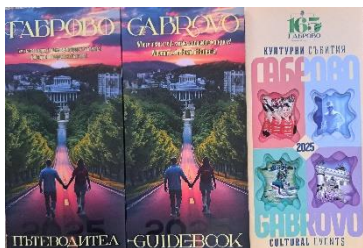
градското наследство, новите елементи и непрекъснатото обновяване на съдържанието, секцията за маршрути и специални пешеходни обиколки привличат различни групи - любители на природа, градската култура и преживявания.

През 2024 и 2025 г. туристическият сайт запазва устойчиво ниво на потребителски интерес, като през двугодишния период са отчетени общо 54 918 показвания на страници и 31 041 активни потребители. Структурата на посещенията и в двете години показва ясно ориентирано търсене на конкретна туристическа информация, като водещо място заемат страници, свързани с природни забележителности, екотуризм и района на Узана. През 2025 г. се наблюдава концентрация към тематично съдържание, свързано с целогодишни туристически възможности.

По отношение на използваните устройства и през двете години се запазва доминиране на достъпа чрез мобилни устройства (през 2024 г. - 75% от всички посещения, през 2025 г. - 75,8%). Настолните компютри намаляват относителния си дял от приблизително 24% през 2024 г. до 23,4% през 2025 г., а таблетите - под 1% и през двете години. Средната ангажираност на активен потребител се запазва на около 45 секунди.

Географският профил на аудиторията остава сходен и през двете години, като над 90% от посещенията са от България. В същото време през 2025 г. се отчита нарастване на международния интерес, като дялът на потребителите от Германия, Румъния, Великобритания и САЩ се увеличава общо от около 4–5% през 2024 г. до приблизително 5–6% през 2025 г. Езиковата структура също остава стабилна – доминира българският език, следван от английски. В обобщение, сравнението между 2024 и 2025 г. показва стабилност в обемите, леко разширяване на международния обхват и по-ясна тематична насоченост на потребителския интерес.

- Електронната поща продължи да бъде един от основните канали за навременна и ефективна комуникация с туристическия сектор чрез регулярна кореспонденция за популяризиране на местните културни събития към гостите на местата за настаняване. Поддържана беше активна комуникация с туроператори от страната и чужбина с атрактивна информация за значими събития като Карнавал и Узана поляна фест. Електронната поща се използва и за мнения, препоръки и идеи от представители на туристическия бизнес за планирането на бъдещи инициативи и дейности.

- Разработихме и отпечатахме висококачествени рекламни материали за участията в туристически изложения и кампании за популяризиране на Габрово. Подготвихме „Пътеводител“ в български и английски вариант и двуезична брошура „Културни събития 2025 г.“, представящи туристическите забележителности, пакетните билети и културния календар на града. Материалите използвахме при участията на Община Габрово в изложения и разпространихме чрез различни канали за маркетинг, представящи дестинацията. Отпечатахме ролбанер, който използваме за допълнителна визуализация при участия и представяния.

• Издадохме актуализирана градска туристическа карта на Габрово, която представя основните забележителности с тяхното точно местоположение и кратко описателно съдържание. Допълнихме информацията в нея с пакетните билети и дигитална версия на брошурата Пътеводител. Картата е създадена като практичен ориентир за посетителите на града и улеснява самостоятелното му опознаване. Чрез ясна визуализация и достъпна информация тя подпомага популяризирането на културно-историческите обекти и подобрява туристическото преживяване на гостите на Габрово. Тя се разпространява безвъзмездно в местата за настаняване, Туристически информационен център и културните институти на града.

• През 2025 г. продължихме да предлагаме безплатни пешеходни туристически обиколки, които предоставят възможност както на посетителите на града, така и на неговите жители да открият любопитни факти и непознати страни от местната история и култура.

4.ДЕЙНОСТИ И СЪБИТИЯ С ПРИНОС КЪМ РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ГАБРОВО ПРЕЗ 2025 Г.

Атрактивните събития повишават туристическия интерес и значително увеличават потока от посетители, утвърждавайки града като привлекателна дестинация в страната и чужбина. През 2025 г. най-силен интерес предизвикаха следните културни събития:

• „Златна котка“ - най-мощният магичен спектакъл в Източна Европа, отново превърна Габрово в „столица на магията“, събирайки на една сцена световноизвестни и европейски елитни имена от магичното изкуство. Сред специалните гости бяха легендарните магьосници от САЩ Дейвид Уилямсън и Авнер Айзенберг, както и европейските шампиони Давид Соуса, Джошуа Кенет и Гонсало Гил. Българската публика се наслади и на участието на обичаните родни илюзионисти Дани Белев и Венсан, а водещи на спектакъла отново бяха Иван и Андрей. Събитието затвърди международния престиж на Габрово като домакин на културни прояви от най-висок ранг и привлече многобройна публика от страната и чужбина.

• На 1 април 2025 г. **Музеят на хумора и сатирата** отбеляза 53 години от своето създаване с празнична програма, насочена към различни възрастови групи- детски сценични изяви, семейни игри, творческо ателие за комикси и откриване на Четвъртата национална изложба на българския комикс. Събитието заедно с още много разнообразни инициативи през цялата година утвърди музея като активен културен център и значим фактор за популяризирането на хумора и сатирата като отличителна част от идентичността на Габрово.

- През май 2025 г. Габрово отново бе домакин на едно от най-значимите културни събития в страната – **Карнавалът на хумора и сатирата**, който тази година се проведе под мотото „Да разлаем кучетата“. Карнавалните дни обхванаха периода 16–18 май и включваха богата културна програма с концерти, изложби, творчески ателиета, детски инициативи и традиционното карнавално шествие, което събра хиляди жители и гости на града. Кулминацията на празника бе на 17 май с мащабното карнавално шествие и вечерна музикална програма с участието на популярни български и международни изпълнители, завършила с впечатляващо фойерверк шоу. За поредна година събитието беше водещ туристически и културен акцент в календара на Габрово и допринесе за повишения интерес към града като дестинация за културен и събитийен туризъм.

поредна година събра занаятчии, изследователи и посетители от страната и чужбина. Програмата включи международно занаятчийско изложение - базар, надпревари и младежка секция за изработване на бижута от мъниста, демонстрации на „Живи човешки съкровища“, изложби и богата музикална програма. Акцент бе и Международният научен форум „Музеите и нематериалното културно наследство“, който постави важни теми за опазването на традициите.

- Узана Поляна Фест 2025** - за поредна година Узана беше дестинация за екологичен и фестивален туризъм. Събитието предложи богата програма в 15 тематични зони, включващи лекции, демонстрации, еко инициативи, фермерски продукти, занаяти, спортни и арт активности, както и занимания за деца и възрастни. Музикалната програма допълни фестивалната атмосфера и привлече разнообразна публика. Фестивалът създаде силен интерес към региона и допринесе за популяризирането на устойчивия туризъм в Община Габрово.

- Международният панаир на традиционните занаяти** се проведе в музей „Етър“ и за

- В МАИР Боженци се проведе десетото издание на фестивала „**Стъклена плетеница**“ - съвместен авторски проект на РСО „Централна Стара планина“ и музея. Събитието привлече почитатели на стъкленото изкуство и творческите занаяти с ателиета по витраж, гравирание и рисуване върху стъкло. Във фестивала беше включена допълваща културна програма с изложбата „От пясъка до блясъка“ на Регионален исторически музей – Габрово, представяща стъклени артефакти от археологически проучвания. Събитието предложи стойностни културни преживявания и участие в живи творчески процеси.

- На 5 юли 2025 г. в местността „Градище“ за първи път се проведе **Исторически фестивал „Градище“**, организиран от Регионалния исторически музей - Габрово. Събитието беше посветено на значими годишнини - 165 години от обявяването на Габрово за град и 142 години от създаването на музея, и привлече многобройни посетители. В рамките на фестивала бяха представени исторически възстановки с походен лагер, антични ритуали и демонстрации на римската армия, както и разнообразни интерактивни дейности – кулинарни и винени презентации, стрелба с лък, монетосечене и занаятчийски демонстрации. Кулминация на програмата беше вечерният концерт, последван от впечатляващо светлинно дрон шоу. Събитието допринесе за популяризирането на културно-историческото наследство на Габрово, като представи местността „Градище“ като атрактивна локация за културен и събитийен туризъм.

- В периода 12-14 септември 2025 г. за четвърта поредна година се проведе фестивалът **„Реките на града -Габрово: Младежки**

случки срещу течението“, организиран от Община Габрово, фондация „Колективът“ и Младежки център - Габрово. Събитието включи богата тридневна програма с арт работилници, късометражно кино, стендъп комедия, концерти и базарна зона, насочени към младежка публика и гости с „младежки дух“. Фестивалът даде възможност за активно участие на млади хора като творци, доброволци и изпълнители, включително чрез специализирани ателиета и сцена за млади габровски музиканти. „Реките на града“ утвърди Габрово като град на младежката култура и съвременните градски фестивали, допринасяйки за оживяването на публичните пространства.

VI. ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ ОТ БЮДЖЕТА НА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ГАБРОВО ПРЕЗ 2025 г.

ПРИОРИТЕТ 1:	СРОК/ПЕРИОД/	ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (лв.)	ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА
РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ - МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА	януари - декември	54 020 лв.	
1.1. Членство в Creative Tourism Network (http://www.creativetourismnetwork.org) и популяризиране на дестинация Габрово			1 956 лв.
1.2. Членство в Организацията за управление на Старопланински туристически регион (ОУСТР) създадена от Министерството на туризма на основание Закон за туризма (глава Трета: Туристическо райониране)			6 000 лв.
1.3. Организиране на обучение в областта на туризма за представители на туристическия бранш в Габрово			3 336 лв.
1.4. Нововъведения и обновяване на visit.gabrovo.bg - информация за места за настаняване и заведения за хранене и др.			2 400 лв.

1.5. Участие и посещения на туристически борси, изложения, конкурси: Международно туристическо изложение TTR-Букурещ - февруари 2025 г.; Международното туристическо изложение ВАКАНЦИЯ & СПА София– март 2025 г и аванс за регистрация за участие 2026 г.; Изработване на постоянни текстилни винили за участие в изложения	9629 лв.
1.6. Организиране на събитие за туроператори с цел представяне и популяризиране на забележителностите, обектите за настаняване и хранене и възможностите за приключенски и екотуризм, планински пешеходен и рекреативен туризм, културно-исторически, фестивален и творчески, ученически туризм, спортен туризм, конферентен туризм.	-
1.7. Реклама и организация за туристически събития: Карнавал, Узана поляна Фест, кулинарно събитие и др.	
1.7.1. Узана поляна Фест	6 729 лв.
1.7.2. Реклама в списание „Дестинация България“	1 800 лв.
1.7.3. Реклама на Узана поляна фест чрез Асоциация на фестивалите в България www.fest-bg.com	180 лв.
1.7.4. Реклама на travelnews.bg	2 880 лв.
1.7.5. Представяне на Габрово като туристическа дестинация на румънския пазар чрез статии на онлайн платформи	288 лв.
1.7.6. Представяне на Габрово като туристическа дестинация чрез рекламни клипове в радио Njoу	1 943 лв.
<i>Общо изразходвани средства по Приоритет 1:</i>	37 141 лв.

ПРИОРИТЕТ 2:	СРОК/ПЕРИОД/	ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (лв.)	ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА
ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩАТА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	януари - декември	5000 лв.	
2.1. Поддръжка на съществуващите туристически маршрути на територията на общината и тяхната ясна и добре позиционирана информационна и указателна инфраструктура; Проучвания за изграждане на нови маршрути с цел привличане на любителите на природата и разнообразяване на туристическото предлагане като варианти за преживявания сред природата на региона.			
2.1.1. Екопътеки „Градище – Пазителката на прохода“, „Дебел дял - Люляците“, „Иглика, „Иваниловски водопад“, „Витата стена“ - с. Здравковец - с. Яворец и „Витата стена“ - с. Златевци			4 780 лв.
<i>Общо изразходвани средства по Приоритет 2:</i>			4 780 лв.
ПРИОРИТЕТ 3:	СРОК/ПЕРИОД/	ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (лв.)	ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА
ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ	януари - декември	9066 лв.	
3.1. Изработване на актуални рекламno-информационни печатни материали с богата информация и реклама на туристически и културни обекти и събития; изработване на сувенири за продажба в ТИЦ - Габрово			
3.1.1. Отпечатване на туристическа брошура Пътеводител на английски и български език			5 300 лв.
3.1.2. Отпечатване на брошури със събитийния календар за 2025 г			580 лв

3.1.3.	Отпечатване на туристическа карта на Габрово	1 228 лв.
3.1.4.	Изработване на ролбанер	50 лв.
<i>Общо изразходвани средства по Приоритет 3:</i>		7 158 лв.
Общо изразходвани средства по Програма за развитие на туризма в Община Габрово през 2025 г.:		49 079 лв.
Преходен остатък от бюджет на Програма туризъм от 2024 г.:		8 216 лв.
Реализирани приходи от туристически данък през 2025 г.:		52 940 лв.
Общ бюджет за 2025 г.:		61 156 лв.
Преходен остатък за 2026 г.:		12 077 лв.